

Cultuurscan Centrum

Voor #cultuurdichtbij in de wijken van Rotterdam

Grotekerkplein 5
3011GC Rotterdam
centrum@cultuurconcreet.nl
010 414 1700 | 06 43 18 37 99
www.cultuurconcreet.nl

© Cultuur Concreet 2023 | Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Cultuur Concreet vervoelvoudig en/of openbaar worden gemaakt. | Ondanks onze zorgvuldigheid kan het voorkomen dat bepaalde informatie niet meer volledig of onjuist is. Kijk voor actuele informatie op onze website.

Fotografie: Ferdows Faghir, Iris van den Broek, Johannes Ode, Annefleur Schut, David Rozing, Inge Drost, Marlo van der Plas, Reems van der Linde, Eric Fecken, Dimitri Hakke, Rotterdam. Make it Happen. | Vormgeving: Susan Strampel

Wie we zijn

Cultuur Concreet gelooft in de kracht van #cultuurdichtbij. Daarom staan wij voor cultuur in de wijken van Rotterdam. Met cultuurregisseurs in alle gebieden van de stad helpen we Rotterdammers om grote en kleine ideeën daar waar te maken. Jaarlijks ondersteunen we ruim duizend culturele activiteiten op 'hyperlokaal' niveau. Daarnaast adviseren we – gevraagd en ongevraagd – instellingen en beleidsmakers over dit onderwerp. Cultuur Concreet is de enige onafhankelijke intermediaire organisatie in Rotterdam die cultuur in de wijken al ruim twintig jaar stimuleert.

Voor wie & met wie

De cultuurregisseur werkt met veel culturele initiatiefnemers samen. Van gevestigde partijen, ankers waarop je kan bouwen, tot (min of meer) verborgen parels die behouden/versterkt kunnen worden en ruwe diamanten – spannende nieuwkomers met potentie. De begeleiding van deze initiatiefnemers is maatwerk. Deze groep is vaak niet georganiseerd; geen formeel instituut, instelling of vereniging. Het is een heel diverse club van creatieve makers tot actieve bewoners met een enorme drive iets te willen doen voor hun eigen directe omgeving. Dit doen zij veelal zonder winst oogmerk, als informele groep of stichting. Uit onderzoek blijkt dat juist deze initiatiefnemers – actief in de haarvaten van de stad – een doelgroep bereikt voor wie cultuur niet per se vanzelfsprekend is.

Wat we doen

- Onze kerntaken:
- Ondersteuning IN de wijken van culturele initiatiefnemers.
 - Schakelfunctie NAAR de wijken voor culturele instellingen.
 - Data en kennis OVER cultuur in de wijken voor stakeholders binnen én buiten het culturele domein.

In de wijk | Inclusiviteit

In de wijk stimuleert Cultuur Concreet cultuurbeleving en –beoefening van en voor alle Rotterdammers door het aanjagen en ondersteunen van een passend cultureel aanbod in de wijken met kennis, netwerk en budget.

Naar de wijk | Interconnectiviteit

Cultuur Concreet slaat een brug tussen lokale culturele initiatiefnemers en stedelijke culturele partijen. Hierdoor ontstaat er meer uitwisseling binnen het Rotterdamse culturele ecosysteem, waardoor ook de lokale culturele infrastructuur duurzaam wordt versterkt.

Over de wijk | Innovatie

Cultuur Concreet wil de deskundigheid van stakeholders binnen én buiten het culturele domein over #cultuurdichtbij vergroten. Daarnaast bevorderen we de deskundigheid en behartigen we de belangen van lokale culturele initiatiefnemers. Beide dragen bij aan een innovatief Rotterdamse cultureel ecosysteem.

Centrum

Culturele infrastructuur

Locaties en initiatiefnemers zijn de basis van de culturele infrastructuur van een gebied. In het Centrum wordt op het gebied van cultuur, vanzelfsprekend, veel (stedelijk) georganiseerd. Hoewel het beeld is dat het Centrum bruist, is er wat betreft de infrastructuur op wijkniveau nog winst te behalen.

Locaties

In het Centrum zitten veel stedelijke culturele organisaties. Slechts weinig binnenlocaties zijn echter bereid om samen te werken en betaalbaar voor lokale initiatiefnemers. Daarbij verdwijnt ook steeds meer betaalbare ruimte, zoals anti-kraak gebouwen. Op dit moment zijn de enige betaalbare binnenlocaties: WORM, New Grounds, Leeszaal Rotterdam West, de Schotse kerk en de Huizen van de Wijk. Hier ligt een uitdaging voor het Centrum. Daarom worden buitenlocaties vaak gebruikt voor wijkgerichte culturele programmering. De meest gebruikte plekken hiervoor zijn: Gerrit Sterkmanplein, Het Achterklooster, Wijkpark het Oude Westen, OBS 't Landje en het nieuwe Tuschinskispark.

Initiatiefnemers

De cultuurregisseur werkt met veel culturele initiatiefnemers samen. Van gevestigde partijen, ankers waarop je kan bouwen, tot (min of meer) verborgen parels die behouden/versterkt kunnen worden en ruwe diamanten – spannende nieuwkomers met potentie. De begeleiding van deze initiatiefnemers is maatwerk. Over het algemeen hebben de partijen in het Centrum gemiddelde ondersteuning van de cultuurregisseur nodig. Er is vooral behoefte aan ondersteuning op het gebied van lokale promotie en het vinden van samenwerkingspartners. In de wijk het Oude Westen is er meer ondersteuning nodig. Hier is er een sterk netwerk aanwezig, waardoor initiatieven makkelijker ontstaan, maar met de vertaling van plannen naar uitvoering hebben initiatiefnemers minder ervaring en zoeken daarbij ondersteuning.

Cultureel klimaat

De programmering van en het draagvlak voor cultuur zijn de basis van het cultureel klimaat in een gebied. In het Centrum is een redelijk stevig cultureel klimaat, dat tegelijkertijd ook fragiel is. We zien een sterke basis in de wijk het Oude Westen, maar in de rest van de centrum-wijken is meer initiatief gewenst. Daarom is het belangrijk om nieuwe initiatieven te blijven stimuleren.

Programmering

In het Centrum woont een diverse groep mensen: gezinnen, kinderen, senioren, expats, studenten, mensen die er nog maar kort wonen en mensen die er al jaar en dag wonen. Deze mix aan bewoners en aanwezigheid van veel nieuwbouw en hoogbouw, maakt dat je als centrumbewoner relatief anoniem kan wonen. Daarom wordt in bijna alle wijken in Centrum ingezet op programmering die mensen samenbrengt en ontmoetingen stimuleert. Vaak in de vorm van actieve cultuurparticipatie. De wijk het Oude Westen is hierin een uitzondering; de sociale cohesie en verbinding is groot en hier zijn ook meteen de meeste initiatiefnemers te vinden. Programmering voor de leeftijdsgroep 15–19 jaar is minder aanwezig. Dat is passend in het gebied, omdat het aantal jongeren dat in het Centrum woont relatief klein is (6%). Tot slot zien we dat de piek in de programmering in de zomermaanden ligt. Dat komt doordat er weinig betaalbare binnenruimten zijn en voornamelijk buitenruimte wordt gebruikt als programmeringsplek.

Het Centrum bruist van de gezellige drukte met culturele programmering in zowel parken en op pleinen als bij culturele instellingen. Er wonen ruim 38 duizend mensen in het gebied en dat aantal groeit door veel nieuwbouwprojecten snel. Studenten en expats wonen naast oorspronkelijke buurtbewoners van verschillende culturen. De uitdaging is om oude en nieuwe bewoners samen te brengen en te betrekken bij hun wijk.

Draagvlak

Het draagvlak voor cultuur in het Centrum is over het algemeen goed. In het (concept) wijkakkoord is er veel aandacht voor cultuur dichtbij.

De volgende punten worden hierin benoemd:

- Opstarten werkgroep Kunst & Cultuurplan Dijkzigt – Oude Westen: cultuur in de buitenruimte.
- Versterken en verduurzamen van theaterlessen voor kinderen uit het Oude Westen in de Nieuwe Gaffel.
- Stimuleren en organiseren van activiteiten in Wijkpark het Oude Westen.
- Inzetten op diverser aanbod en spreiding van evenementen.

Cultuur wordt ook binnen andere domeinen ingezet, bijvoorbeeld door de welzijnspartij WMO Radar die actief de samenwerking opzoekt met lokale culturele partijen uit het gebied.

Behoeft

Uit publieksonderzoek door Cultuur Concreet blijkt dat in het Centrum behoefte is aan muziekprogrammering. Daarnaast is de ervaring van de cultuurregisseur dat er veel vraag is naar beeldende kunst projecten, zoals exposities en muurschilderingen.

Kansen & risico's

Kansen voor cultuur in het Centrum zijn:

- Veel stedelijke aanbieders, dus veel kans om aanbod aan te laten sluiten bij behoefte van bewoners.
- Veel goed uitgeruste ruimtes, die in potentie ook door (andere) lokale partijen gebruikt zouden kunnen worden.
- Komst van veel nieuwbouwprojecten en daarmee enthousiaste actieve bewoners, dus meer initiatief en betrokkenheid.

Risico's voor cultuur in het Centrum zijn:

- Weinig sociale cohesie/initiatief door onder andere de hoeveelheid hoogbouw.
- Beperkt aantal betaalbare, laagdrempelige programmeerplekken in binnenlocaties.
- Weinig ruimte voor groei lokaal cultureel aanbod door toename aantal inwoners en een gelijkblijvend LCP budget.

Prioriteiten

Cultuur Concreet zet in Centrum in op de volgende prioriteiten:

- Passend programma ontwikkelen voor de wijken Stadsdriehoek, Nieuwe Werk en Dijkzigt.
- Wijkgerichte initiatieven bevorderen die gericht zijn op actieve cultuurdeelname en die sociale cohesie bevorderen.
- Ruwe diamanten ondersteunen en/of experiment bevorderen.

Cultuurscan

Centrum

Participatie

Lokale Culturele Programmering

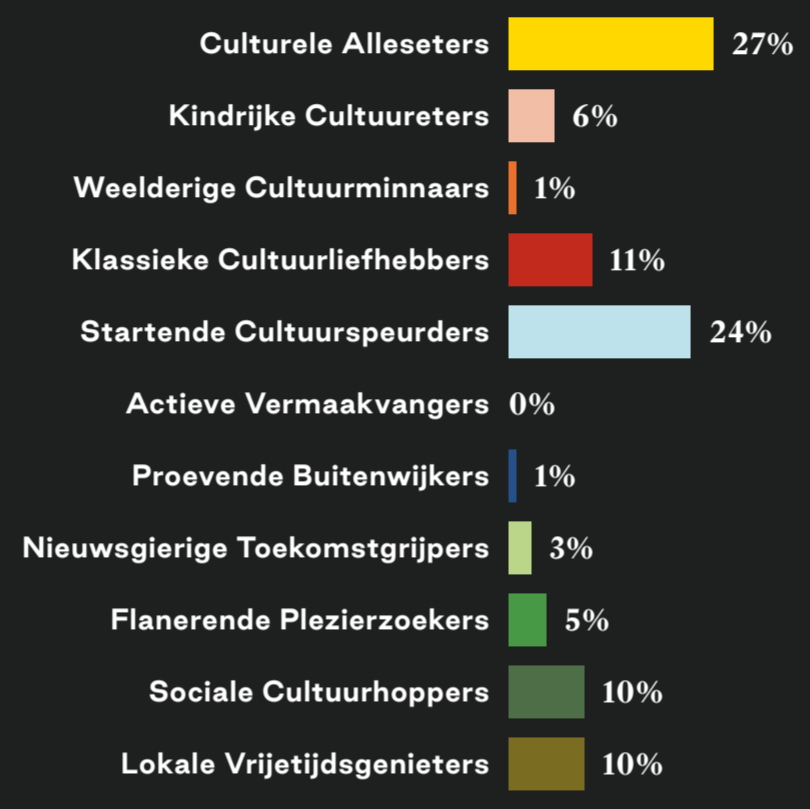

circa
€61.000

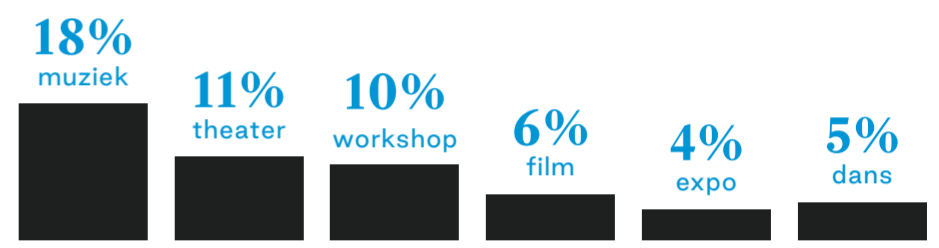
budget Lokale Culturele Programmering

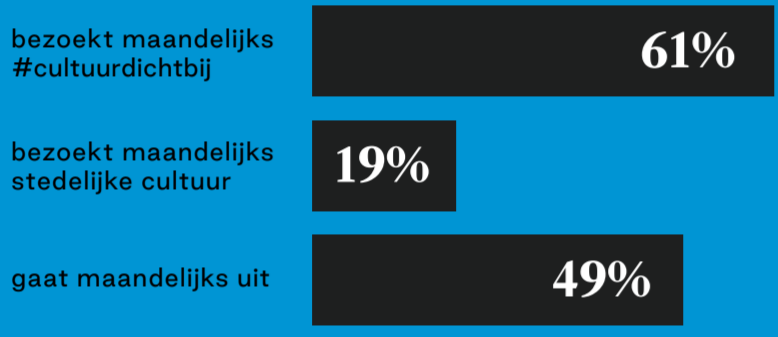
Culturele doelgroepen

Bewonersbehoefte

Vrije tijd

BRON: WIJKPROFIEL ROTTERDAM 2018/2020

BRON: CULTURELE DOELGROEPENMODEL, ROTTERDAM FESTIVALS 2023

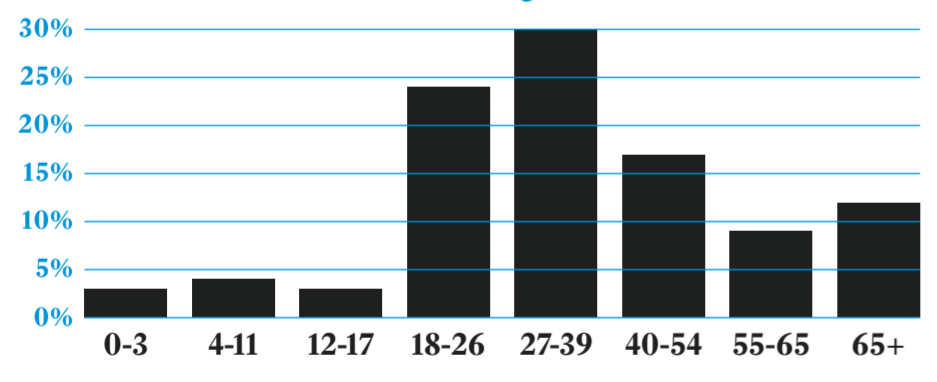

“Enthousiast, meedenkend en creatief! Ik voelde me meteen geïnspireerd na het bezoekje van de cultuurregisseur.”

– lokale culturele initiatiefnemer

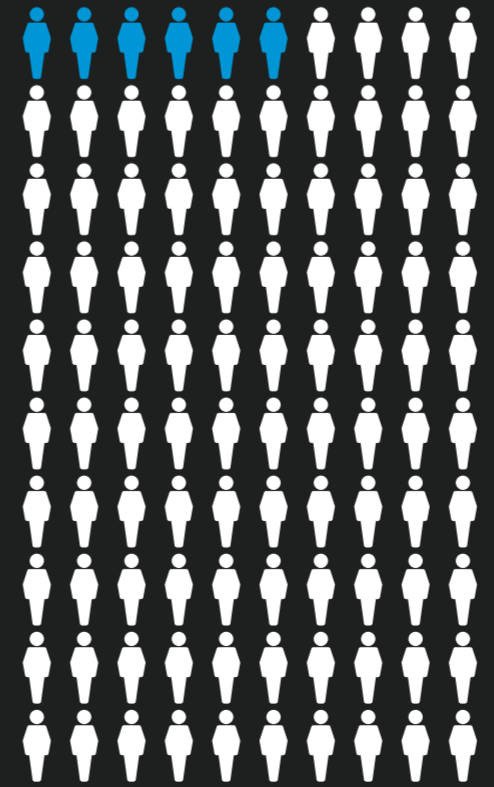
Leeftijd

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2023

Inwoners

Centrum 41.166
Rotterdam 663.523

BRON: BASISREGISTRATIE PERSONEN 2023

Discipline

Lokale Culturele Programmering

